

at han ikke havde mindste Afkomst til at blive i Huset, ved Overretten fik Dom for, at han maatte blive der for sin Livstid. Denne Dom blev rigtignok forandret ved Høiesteret; men det er dog vel meget, at der for Undbladelsen af at oprette en skriftlig Contract skal føres saa langvarige Processer. Hvis det desuden nu er saa, at der i flere Egne har vist sig mislige Følger af denne Lovbestemmelse, hvorom jeg ikke selv kan have nogen Mening, men det er jo forsiikret, saa mener jeg, at der vel kunde være Anledning til at gaae ind paa en Forandring deraf; det Naturlige i dette Forhold er, at Enhver, som har Interesse af, at en skriftlig Contract oprettes, selv sørger for at faae den, og at Følgerne af, at den ikke er oprettet, ramme den, som har meest Interesse af, at den eksisterer, og at altsaa den, som i saa Henseende gjør en Paastand, han ikke kan bevise, maa lade den falde. Det ligger jo temmelig nær, at den, som indgaaer en Contract om, at et vist Leieforhold skal vedvare for hans Livstid, er meest interesseret i, at en skriftlig Contract derom bliver tilveiebragt, og han maa da ogsaa selv mener jeg bære Følgerne af, at det ikke skeer. Det er iøvrigt ogsaa noget ganske Usædvanligt, at de Beviismidler, der ellers gjælde mellem Parter, ikke maae komme til Anvendelse i saadanne Tilfælde, s. Ex., at der ikke maa aflægges Ed, naar der tilveiebringes Sandsynlighed.

Jeg skulde efter det af mig saaledes Fremsatte helst stemme for, at man ganske ophævede § 11 i det her omhandlede Punkt, men ialtfald maa jeg erkjende, at Lovforslaget indeholder en langt billigere Ordning end Paragraphen selv, og at det derfor vil være at foretrække; thi det medfører dog, at den, der ikke har oprettet en skriftlig Contract, ikke er istand til ved andre Beviser end netop et fuldt Beviis at skaffe sig en høiere Afgift end den, som Leieren paaftaaer, ligesom Forholdet desuden vil kunne hæves ved sædvanlig Opsigelse.

J. N. Hansen: Jeg skal i det Væsentlige henholde mig til, hvad der med Hensyn til det foreliggende Lovforslag blev anført af den første ærede Taler (Hægle); men han fremhævede dog ikke et Par Punkter, som jeg der-

for skal tillade mig at henlede Opmærksomheden paa. Det forekommer mig, at nærværende Lovforslag stiller Gierne endnu langt misligere end den Paragraph i Forordningen af 1848, som man vil forandre; thi dersom man vedtager dette Forslag, dersom man paalægger Leierne at skaffe Contracten oprettet, og dersom Følgen af, at dette ikke skeer, skal være den, at Gieren skal nøies med en saadan Afgift, som Leieren vil tilstaae, de ere accorderede om, saa har enhver Leier det jo i sin Magt i et heelt Aar at skaffe sig Bolig for næsten Intet; thi naar det er ham, paa hvem det beroer at oprette Contract, kan han naturligviis lade det være, og, naar Halvaaret er gaaet og han skal betale sin Leie, sige: Jeg er ikke accorderet med Gieren om Mere end saa og saa Meget; og det skulde da efter Lovforslaget være det Gjøldende, forsaavidt der ikke kunde føres lovligt Beviis for det Modsatte. Dette vilde jo imidlertid være at straffe Gieren for en Forsømmelse fra Leierens Side; det vilde ligefrem være at rette en Opsfordring til vedkommende Leiere om, at de skulde bære sig saaledes ad, og jeg kunde derfor alene af den Grund paa ingen Maade stemme for Forslaget. Jeg mener i det Hele, hvad der ogsaa blev anført af den første ærede Taler, at det overalt, hvor der oprettes Contract mellem Gier og Leier, ikke alene om Boliger, men ogsaa om Leie af enhver anden Gjenstand, er Gieren, hvem det nødvendigviis maa paaligge at udfærdige Leiecontracten. Jeg skal desuden gjøre opmærksom paa, at dette Lovforslag gaaer meget videre end Forordningen af 1848, thi denne bestemmer i sin § 11, at den omhandlede Bestemmelse kun skal være gjældende for Huusmand og Indsiddere, men Lovforslaget siger, at den skal gjælde for Enhver, der leier Bolig paa Landet, altsaa ogsaa for enhver Embedsmand eller enhver Anden end Huusmand og Indsiddere, der leie en saadan Bolig; det er maaskee ikke den ærede Forslagsstillers Mening, men det staaer i Forslaget. Hvad den sidste ærede Taler anførte skal jeg ikke nægte har overrasket mig; det gaaer jo nemlig igjennem vor hele Landbolovgivning, at under Fæsteforholdet, under Godsforholdet, betragtes den ene Part ligeoverfor den anden bestandig som